

Aan de Redactie van
„DE HERAUT“
96, Warmoesstraat,
AMSTERDAM.

Voor Kinderen.

WEER HEEN.

XIII.

De bezoeker hernam: „Ge moet wel denken dat ik veel vraag, maar nu wil ik u ook in vertrouwen zeggen, waarom. We zoeken iemand, een vertrouwd persoon, die op een van onze schepen meegaat. Hij moet goed in staat zijn al de uitgaven op te tekenen, en oog op de lading te houden, als boekhouder van onze Compagnie. Maar zijn voornaamste werk zal zijn, om daar in de Oost in Bantam, zijn best te doen, om op de voordeeligste manier allerlei in te kopen, dat hier met voordeel van de hand is te zetten. 't Moet iemand zijn, die Spaansch en vooral Portugeesch kent. Want ge weet, onderweg en daar in 't warme land, krijgt men veel met Spanjolen en Portugeezen te doen, en 't zijn onze vrienden niet, ten minste niet van de Hollanders. We moeten iemand hebben, die zich niet laat bedriegen. 't Is een nieuwe zaak die we beginnen en pas de tweede maal dat we 't beproeven. Den eersten keer gaf 't niet veel, al net als hier. Maar alle begin is moeilijk. We zijn al gereed, meest uit Brabant, doch er zijn ook Hollanders bij. Als ge wilt, kunt ge bij die nog nader onderzoeken. „Ik zal er mijn vader over spreken,“ zei Nikolaas, „en zelf eens nadenken. Ik weet niet of 't gaan zal.“ „Goed,“ zei de vreemdeling, „ik ga nu naar Delft en Leiden, waar ik heeren moet spreken. Als ik terugkeer, hoop ik u eens weer op te zoeken en uw vader thuis te treffen.“

De vreemdeling vertrok en liet Nikolaas in diepe gedachten achter. Hij had van het reizen genoeg, en toch, het kon weer de weg zijn. Toen vader thuis kwam, werd hem het plan meegedeeld. Eerst had hij er veel, zeer veel tegen. Immers pas had hij zijn vrouw verloren, en in het nu zoo ledige huis, had hij gaarne den thans weergekegen zoon behouden, ten steun en hulp in zijn ouderdom. Doch bij nader overweging, bleek toch al spoedig, dat het plan waarvan Nikolaas sprak, nog niet zoo kwaad was, ja veel voor had. Voor den jongen man een goeden werkkring te vinden, scheen voor het oogenblik onmogelijk. De reis die hem was voorgesteld te doen, zou hoogstens drie jaar duren, en kon in meer dan één opzicht, ook voor hem voordelig zijn. En daarbij, na drie jaar zoo veel vergeten zijn, dat nu nog in veler gedachten was, en kon men hopen, dat Nikolaas veel gemakkelijker 't een of ander zou vinden, waarin hij kon bezig zijn.

Toen de vreemdeling na eenigen tijd wederkwam om antwoord te halen, vond hij vader en zoon bereid, om met hem in nader overleg te treden. De ander sloeg voor, dat Nikolaas de reis met de beide schepen der Brabantische maatschappij, zou meemaken als *cargé*. Dit woord beduidt eigenlijk de lading, en er van af komt ons woord *cargadoor*, d. i. iemand die o. a. zorgt dat de roederij lading krijgt voor haar schepen. De naam *cargé* ging echter, gelijk meer geschiedt, van de zaak op den persoon over. Door een *cargé* verstand men alzo te dien tijd een man, die meeging om voor de lading te waken, en die zorgde dat de goederen, als de reis volbracht was, werden afgeleverd of verkocht. Ook had hij te pogen dat er weer nieuwe lading werd ingenomen, voor de terugreis van het schip, b. v. uit de Oost naar het vaderland. Later bij de Oost-Indische Compagnie, die toen stond opgericht te worden, heette zulk een man nog wel zoo dertig *super-cargé*, (d. i. overste of oppercargé) en bekleedde hij een zeer hoogen post van vertrouwen en gewicht, gelijk trouwens licht is te begrijpen. Tegenwoordig zijn zulke *cargés* niet meer noodig, of 't moest wezen bij reizen naar landen of plaatsen, waarmee nog geen beschaafde volken handel drijven.

Zooals te begrijpen was, kon Nikolaas voor zulk een betrekking de rechte man zijn. Hij had heel wat van de wereld gezien, onder verschillende volken geleefd, wist van aardrijkskunde, verstand tamelijk 't boekhouden en wat vooral waarde had: hij kende wat van de Spaansche taal, en de Portugeesche nog beter. Dit laatste kon hem in de Oost van grooten dienst zijn. Wel was Nikolaas in zijn hart geen koopman, maar voor het eigenlijke handel drijven, konden er wel anderen zorgen, en daarbij gevoelde hij zelf hoe in zijn geval er niet veel te kiezen viel. Hij moest of weigeren of den post met al zijn lusten en lasten aanvaarden.

Het laatste deed hij. Eenige weken later gingen vader en zoon op reis. Een wagenje bracht hen naar Rotterdam, van waar zij verder over Gouda naar Amsterdam zouden gaan, waar het kantoor was, waarmee de *cargé* nog 't een en ander had af te spreken. Zijn vaderland waaruit te zeggen, had hem niet veel tranen gekost. Hij ervoer nu de waarheid van een woord uit dien tijd

(dat nog goed goed is): „Wie zonder liefde wert aangenomen, scheydt zonder droefheit.“ Meer kostte het hem van vader afscheid te nemen, vooral bij de gedachte, dat zij elkaar wellicht voor het laatst zagen. Trouwens daarop was kans en wel in zeer bijzondere zin, en meer dan thans. Een zeeris bood toen ontzaglijke gevaren, hoeveel te meer wanneer het ging door bijna onbekende vaarwaters en naar een land dat men ter nauwmoed kende. Bovendien dreigden allerlei „periculen“ van roovers, wilden en licht niet het minst van het machtige volk waarmee we toen in oorlog waren. Zoo was er dan alle reden om ernstig gestemd te zijn, en ook om zich Gode aan te bevelen met lijf en ziel, die machtig is te behouden en te behouden. Daartoe is zeker altijd reden, maar in Nikolaas' geval zeer bijzonder. Hij zou trouwens later gelegenheid hebben, het op te merken.

Zonder onheilen kwam Nikolaas te Amsterdam aan, regelde daar wat te doen viel, kreeg zijn aanstelling en ging toen met een vaartug over de Zuiderzee naar Texel, waar de schepen lagen die de reis naar Indië zouden maken. Ge zult misschien zeggen: Hij nam dan toch niet de naaste weg, en in 1901 is dat ook zoo. Maar vergeet niet, dat een tocht over land lang en kostbaar zou geweest zijn, en het Noord-Hollandsche kanaal eerst gegraven is onder de regering van onzen koning Willem I, dus in deze eeuw. En het Noordzeekanaal, waaraan IJmuiden ligt, is zoo als ge weet, van nog jonger dagteekening. 't Best was dus de manier van reizen, die onze vriend volgde. Zelfs van Haarlem naar Amsterdam en omgekeerd was destijds, althans voor een deel des jaars, de weg te water de meest verkieslijke, welk een omweg dit schijnbaar ook wezen mocht.

CORRESPONDENTIE.

J. W. A. v. d. B. te D. W. We moeten in zulke spreekwoorden en volksuitdrukkingen vooral niet de nauwkeurigheid der wetenschap of van een leerboek zoeken. Niet en bieren zijn hier 't zelfde. 't Een wordt voor 't ander genomen, of liever men onderscheidt niet. Iets dergelijks kan men telkens opmerken. 't Zal u niet moeilijk vallen er voorbeelden van te vinden.

J. V. M. K. te A. We zullen gaarne 't gevraagde geven, maar uitvoerige behandeling is natuurlijk hier niet mogelijk.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Tholen B. A. Middelkoop, te Nijkerk o/d Veluwe. — Anjum, S. Hulsman, cand. aan de V. U. — Eumathil, F. C. van Dorp, te Driesum.

BEROEPEN: Werkendam, R. van der Veen, te Goes. — Gouda, H. Teerink, te Amersfoort. — Kollum, J. J. Berends, te Maasland.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Hijaard c. a., J. Ankemans, cand. te Utrecht. — Zaamslag, J. J. Homburg, te Bierenvier. — Frederiksoord, J. Sevenster, te Drachten. — Benschum, N. Lofers, te Markeloo. — Beek en Geul, H. G. Boterman, te Geesteren.

AANGENOMEN: Roermond, P. A. H. van Rossum, J. H. Z. te Sittard. — Zutten, J. van Giffen, te Bozum. — Bellen, J. Groeneweg, te Steggerda en Finkega.

BEROEPEN: Gorredijk, W. Meindertma, te Oldeberkoop. — Nieuw Vennep, D. J. van Aalst Jr., te Noordwijkerhout. — Tiel, W. H. Roobol, te Abbekerk. — Hoogloon en Eersel, J. Ankemans, cand. te Utrecht. — Burgwerd, H. Lichtum en Hartwerd, J. Oosterhuis, te Snuwoude. — Lutkewierum, F. Koster, te Lutjebroek.

De administratie van „De Heraut“ Amsterdam.
De abonnementsprijs is voor De Heraut f 1.20 per kwartaal.
Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.
DE ADMINISTRATIE.
Amsterdam, April 1901.

Advertentien.

Heden overleed, in de hope des ewigen levens, de Heer
ALBERT LIEUWES KOOL,
in den ouderdom van 83 jaar en bijna 6 maanden.
R. D. HOORNSTRA,
Exccutor-Testamentair.
Makkum, 4 April 1901.

Heden overleed, na een langdurig lijden, in haren Heer en Heiland, onze innig geliefde Echtgenote, Moeder en Behuwdmoeder,
HENDRIKA MARIA SCHAINK,
geb. INGWERSEN,
in den ouderdom van bijna 60 jaar.
J. M. SCHAINK.
C. SCHAINK.
Zetten, J. SCHAINK—
V. D. HOFF.
M. SCHAINK.
H. M. SCHAINK.
J. S. SCHAINK.
Amsterdam, 9 April 1901.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

BREEBAART'S
ORGELHANDEL,
Damrak 22, Amsterdam.

Extra aanbieding door a. s. tijdelijke verhuizing om de verbouwing.
Mee kome spoedig zien. Rijke collectie.

VERSCHEENEN:
PAULUS en FILIPPI.

TWINTIG LEERREDENEN

uit de wordingsgeschiedenis van, en uit den Zendbrief aan de gemeente van Filippi,

van
P. A. E. SILLEVIS SMITT,
Bedienaar des Woords bij de Gereformeerde Kerk te Rotterdam.

Prijs f 2.70; gebonden f 3.50.
Dere bundel, 27 vel groot, is ook verkrijgbaar in wekelijksche afleveringen van 1 vel dikte, à 10 Cent per aflevering.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER.

VERSCHEENEN:
EEN STUDIE

over
Dr. KUYPER's Pluriformiteitsstelsel,
door Th. F. BENDROP,
begevens een antwoord van en aan Dr. KUYPER,
door DENZELDEN.
/ 0.90.
Bij den Uitgever G. BORG, Prinsenastraat 6.
Van het antwoord aan Dr. KUYPER
nog enkele afzonderlijke exemplaren verkrijgbaar à f 0.25.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen
Voor de Vereeniging:
Aan Contributien:
Door den heer J. Siegers te Vlissingen f 25;
door Ds. A. L. Ruyt te Ooltgensplaat f 14;
door den heer G. A. Scheffé te Culemborg f 25;
door den heer P. van Loon Aa. te Gaastermeer:
uit Heeg f 52.50, uit Gaastermeer f 4, samen
f 56.50; door Ds. A. Boekenooget te Apeldoorn
f 102.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit):
Van de Geref. kerk te Zwolle f 75.43; van
idem te te Overtoom f 44.901/2; van idem te
Hilversum f 28.90 en een Prijs. Thaler; van
idem te Boskoop (1/2 coll.) f 10.011/2; van idem
te Haarlem f 10.74; van idem te Hillegom
f 4.671/2; van idem te Katwijk a. d. R. f 5.181/2;
van idem te Katwijk a. d. R. f 7.50; van idem te
Koudekerk f 2.961/2; van idem te Leiden C
f 8.67; van idem te Leiderdorp f 11.45; van
idem te Noordwijk a. d. R. f 3.86; van idem te
Rijnsburg f 10; van idem te Sassenheim f 5;
van idem te Voorschoten f 6.81; van de Jongel.
Vereen. te Avereest f 2.08.

Aan Schenkingen:
Door Ds. C. W. E. Ploos van Amstel, te
Zwolle, van K. te Z. f 10; door Ds. T. H.
Woudstra te Leiderdorp (voor de Theol. fac.)
f 11.50, uit de Catechisatiebus van Ds. W. f 3,
samen f 14.50.

Voor de Bibliotheek:
De authentieke tekst der Liturgische geschriften
gehandhaafd tegen Prof. Dr. M. A. Gooszen,
door Dr. H. H. Kuyper. (Van den schrijver.)
Zijn uitgang te Jeruzalem, Meditatie door
Dr. A. Kuyper. (Van den schrijver.)
S. J. SEEFAT,
Hilversum, Penningmeester.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,
(voorheen JOHANNES KRAMER & Co.),
Dam 15-17 en Vijgendam 12.

Kopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

VERSCHEENEN:

GELOUTERD,

DOOR

GUIDO FILIUS.

Een verhaal uit Nederland.

Geïllustreerd door WILLEM STEELINK.
(Uitgave der Vereeniging ter bevordering van Christelijke Lectuur).

De bekwaame schrijver, die zich achter dit pseudoniem verborgt, teekent ons daarin het Nederlandsche godsdienstige leven in Nederland van 1860-1890 in een zeer boeiend verhaal dat zeker niet nalaten zal de aandacht te trekken.

Prijs ingenaaid f 1.75. Gebonden f 2.25.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 729.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:

Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE
Directoren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen
KAPITAAL en LEEFRENTE tot elk bedrag.

Homoeopatische Apotheek

van
ALBERT SOMMER,

Duitsch gediplomeerd Apotheker.

Heiligenweg, hoek Singel, Amsterdam.

Alle mijne geneesmiddelen komen in den handel onder nevensstaand handelsmerk. Ik verzoek dus mijne clientèle wel te willen letten op dit fabrieksmerk en tevens op het etiket der flesschen, dragende den naam der firma:
Homoeopatische Apotheek ALBERT SOMMER, Amsterdam.
In geval een van beide op eenig voorwerp ontbreekt, kan ik voor de deugdelijkheid niet instaan.

Nieuw Catechisatieboekje!

ZOOEVEN VERSCHIEEN:

Kort Begrip

van DE

Godelijke Waarheden.

Ten dienste van het Catechetisch Onderwijs

DOOR

J. H. DONNER.

Prijs 15 Cents.

Op veler verlangen heeft de Schrijver zijn bekende 4 tal Vragenboekjes met nog één vermeerderd, dat het midden houdt tusschen het „Eenvoudig onderricht“ en de „Godelijke Waarheden.“
H.H. Predikanten en Godsdienstonderwijzers die geen present-exemplaar ontvingen, gelieve een exemplaar ter kennismaking te verzoeken aan den Uitgever

D. DONNER te Leiden.

TALMAGE'S Preeken voor onzen tijd.

ZESDE JAARGANG.

Prijs per half jaar f 1.30.

Zie de gunstige recensien *Heraut* 24 Maart 11, en in andere Christelijke bladen.

Uitgever W. H. ZURICH, Doetinchem.

De authentieke Tekst

der

Liturgische geschriften,

GEHANDHAAFD TEGEN

Prof. Dr. M. A. GOOSZEN

DOOR

Dr. H. H. KUYPER,

Hoogleraar aan de Vrije Universiteit.

Prijs f 0.60.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER.

Koloniale-Werving. Handgeld f 200.-

bij het aangaan van een vrijwillige verbintenis voor ZES jaren.

Aanbrenggeld: TWINTIG GULDEN.

Men meldt zich aan: Vrijwilligers en Militieplichtigen met onbepaald verlof, bij den Commandant van het Koloniaal Werfdepot te Harderwijk of bij een der plaatselijke of Garnizoens Commandanten; Militieplichtigen, onder de wapenen, bij hun onmiddellijken chef. Van de nithetaalde Handgelden werden in het vorige jaar, door bemiddeling der Administratie van het Koloniaal Werfdepot en MET GOEDVINDEN der aangenomen gezonden aan hunne Familien f 10108.-, aan hunne Creditoren f 1542.-, Totaal f 11650.-.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

VOORHEEN

HÖVEKER & WORMSER,

Kalverstraat 154, Amsterdam.

THEOLOGISCHE en WETENSCHAPPELIJKE BOEKHANDEL.

BELLETRIE, Fransch, Duitsch en Engelsch. — BAEDERKERS, TAUCHNITZ' editie. — Reliëctuur. — Photographien, enz.

ONTVANGEN een nieuwe collectie fraaie
WANDTEKSTEN.

Amst. en Utrecht, 1901. De uitgeverij van de Boekenhandel, Amsterdam.